

УДК 336.22

РОЛЬ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ У ФОРМУВАННІ МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ

Бойко А.О., Миронова А.М.

Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «Українська академія банківської справи»
Сумського державного університету Міністерства освіти і науки України

У роботі здійснено детальний аналіз стану і структури місцевих податків та зборів на прикладі міста Суми. Авторами було доведено їх особливу роль у формуванні місцевого бюджету. Виявлено основні проблеми місцевого оподаткування, що зменшують рівень надходжень до місцевого бюджету та надані деякі шляхи ефективного управління ним. Спрогнозовані майбутні значення єдиного податку та туристичного збору, які вплинуть на подальше формування місцевого бюджету. По отриманим висновкам надано рекомендації щодо пошуку альтернативних шляхів підвищення ролі місцевих податків і зборів та покращення показників наповненості місцевого бюджету.

Ключові слова: місцеві податки та збори, місцевий бюджет, місцеве самоврядування, податкові надходження, єдиний податок.

Постановка проблеми. Досвід застосування місцевих податків і зборів в Україні засвідчує поки що незначну їх роль у формуванні

фінансів органів місцевого самоврядування. Місцеві податки і збори виконують свої функції не в повному обсязі, що свідчить про необхідність

вдосконалення всієї системи місцевого оподаткування та формування відповідної національної нормативно-правової бази, адаптованої до міжнародних норм і стандартів. Для стабілізації економічної ситуації в регіонах необхідно більш ефективно використовувати систему місцевих податків і зборів, які здатні перетворити територіальні громади із дотаційних на суб'єкти, які спроможні самостійно, за рахунок власних доходів вирішувати проблеми, що виникають у процесі їхньої роботи. Роль власних джерел у наповненні місцевих бюджетів повинна неодмінно зростати, адже місцеві податки і збори можуть бути потужним джерелом забезпечення поточних потреб місцевого самоврядування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми, пов'язані із джерелами формування доходної частини місцевих бюджетів, при яких особлива увага приділялася ролі місцевого оподаткування у фінансовому забезпеченні повноважень органів місцевого самоврядування, а також механізму їх справляння широко висвітлюються у роботах таких провідних вчених-економістів як: В. Андрущенко, О. Василик, Є. Жмереко, А. Кривосатий, І. Луніна, С. Слухай, В. Суторміна, В. Федосов та іншими [4].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Регулярні зміни у податковому законодавстві спричиняють виникненню певних проблем у функціонуванні місцевих бюджетів, стабільна наповненість яких, певною мірою, залежить від надходжень місцевих податків та зборів. Найбільш гострим питанням сьогодні є нестача фінансових ресурсів в органах місцевого самоврядування для здійснення своїх повноважень. Крім того, важливим завданням є підвищення ролі місцевих податків та зборів і збільшення частки доходів місцевих органів влади за їх рахунок, що вплине на зміцнення місцевих бюджетів, та розширення фінансової автономії регіонів.

Мета статті. Метою даної роботи є дослідження ролі місцевих податків та зборів у формуванні місцевого бюджету та розробка шляхів їх збільшення у структурі доходів місцевого бюджету (на прикладі м. Суми).

Виклад основного матеріалу. Пропонуємо розглянути питання щодо ролі місцевих податків і зборів у формуванні місцевого бюджету на прикладі міста Суми. У першу чергу, звернемо увагу на динаміку надходжень до міського бюджету міста Суми за останніх 5 років, що відображена в таблиці 1. Однак, треба наголосити на тому, що нова система реформування місцевого податкування, що складається з 2 податків та 2 зборів була створена з 2015 року. Отже, ми працювати-

memo по старій системі згідно розподілу податків до 2015 року.

Як бачимо, ситуація з поповненням даного місцевого бюджету майже з кожним роком покращується, тобто бачимо у цілому позитивну динаміку. Виключення становить лише 2013 рік, де спостерігалось невелике падіння загальної суми надходжень (на 17,06 млн. грн.) за рахунок зменшення суми офіційних трансфертів. У 2014 ж році навіть за рахунок зменшення податкових надходжень на 12,2 млн. грн., доходів від операцій з капіталом на 2 млн. грн. та цільових фондів на 1,9 млн. грн. загальна сума бюджету збільшилася. У цілому можна сказати, що за досліджуваний період збільшилися суми податкових, неподаткових надходжень та офіційних трансфертів, а зменшилися, відповідно, цільові фонди і доходи від операцій з капіталом. Для кращого відображення поточної ситуації в бюджеті м. Суми представимо його структуру (рисунком 1), дані якого свідчать, що найбільшу частку в бюджеті протягом всього аналізованого періоду займали податкові надходження, отже, вони приносили найбільшу суму коштів для міста. Їх частка коливалася від 62,6 у 2010 до 52,7% у 2014 році відповідно. Це говорить про те, що за 5 останніх років питома вага податкових надходжень зменшилась з 2010 до 2014 року на 9,9%, проте, вони все рівно займають першу позицію у наповненні бюджету. На другому місці знаходяться офіційні трансферти, які збільшили свою частку у 2014 році у порівнянні з 2010 роком на 14,1% та на 10,2% (або на 166,8 млн. грн.) у порівнянні з 2013 роком.

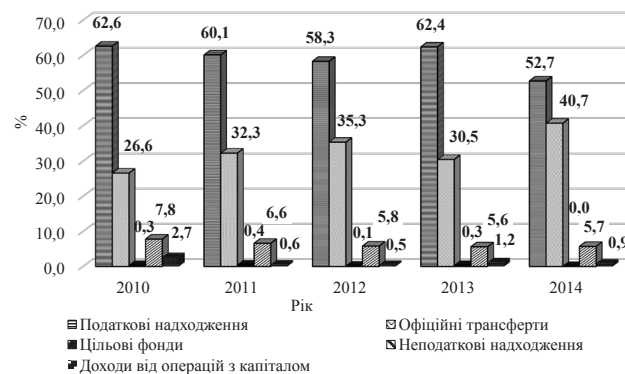

Рис. 1. Структура доходів бюджету міста Суми за 2010-2014 рр., %

Джерело: розроблено авторами за даними [8]

Третю позицію займають неподаткові надходження, питома вага яких щороку зменшувалась і у 2014 році становила відповідно 5,7% від

Таблиця 1

Обсяг доходу бюджету м. Суми за 2010-2014 рр. млн. грн.

Назва статті	Рік					Відхилення (+/-) 2014 р. до 2010 р.
	2010	2011	2012	2013	2014	
Податкові надходження	419,5	500,6	590,6	621,4	609,2	189,7
Неподаткові надходження	52,2	55,1	58,4	56	66	13,8
Доходи від операцій з капіталом	17,9	5,2	4,9	12,2	10,2	-7,7
Цільові фонди	2,3	2,9	1,06	2,7	0,8	-1,5
Офіційні трансферти	178,4	269,6	358,2	303,8	470,6	292,2
Всього доходів	670,4	833,4	1013,16	996,1	1156,8	484,4

Джерело: розроблено авторами за даними [8]

бюджетних надходжень. Останню позицію займають цільові фонди, сума яких з року в рік коливалася та у 2014 році взагалі була відсутня. Таким чином, у 2014 році поповнення бюджету було найбільшим за рахунок зростання частки податкових, неподаткових надходжень та офіційних трансфертів.

Таким чином, треба враховувати ту обставину, що кожного року бюджет міста виживає, більшою мірою, за рахунок податкових надходжень, отож розглянемо їх структуру більш детально (таблиця 2).

Проаналізувавши склад та структуру місцевих бюджетів, а також податків та зборів, що

до них включаються, ми дійшли висновку, що їх роль досить велика у формуванні місцевих бюджетів, що потребує ефективного управління ними. Переконалися у цьому дозволять розрахунки щодо питомої ваги місцевих податків та зборів у місцевому бюджеті (таблиця 2) [8].

Проведений аналіз вищезазначених даних дозволяє оцінити реальну питому вагу місцевих податків та зборів у місцевому бюджеті та переконалися у їх важливій ролі в наповненості бюджету. У таблиці відображено, що загальна питома вага місцевих податків та зборів у міському бюджеті займає приблизно 6% у 2014 році, що дещо більше, ніж у 2012 році. Підтверджуються

Таблиця 2

Структура місцевих податків і зборів у бюджеті м. Суми за 2012-2014 рр., %

Найменування доходів згідно із бюджетною класифікацією	Питома вага в міському бюджеті, %		
	2012 рік	2013 рік	2014 рік
Місцеві податки і збори:	4,912	6,529	6,147
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки:	-	0,008	0,018
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами	-	0,008	0,008
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами	-	0,000	0,010
Збір за місця для паркування транспортних засобів:	0,002	-	-
Збір за місця для паркування транспортних засобів, сплачений юридичними особами	0,002	-	-
Туристичний збір:	0,008	0,009	0,006
Туристичний збір, сплачений юридичними особами	0,006	0,007	0,004
Туристичний збір, сплачений фізичними особами	0,003	0,002	0,002
Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності:	0,636	0,623	0,524
Збір за провадження торговельної діяльності (роздрібна торгівля), сплачений фізичними особами	0,110	0,114	0,103
Збір за провадження торговельної діяльності (роздрібна торгівля), сплачений юридичними особами	0,228	0,228	0,187
Збір за провадження торговельної діяльності (оптова торгівля), сплачений фізичними особами	0,006	0,006	0,005
Збір за провадження торговельної діяльності (ресторанне господарство), сплачений фізичними особами	0,036	0,045	0,043
Збір за провадження торговельної діяльності (оптова торгівля), сплачений юридичними особами	0,091	0,072	0,058
Збір за провадження торговельної діяльності (ресторанне господарство), сплачений юридичними особами	0,059	0,063	0,053
Збір за провадження торговельної діяльності із придбанням пільгового торгового патенту	0,001	0,000	0,000
Збір за провадження торговельної діяльності із придбанням короткотермінового торгового патенту	0,000	0,000	0,000
Збір за провадження діяльності з надання платних послуг, сплачений фізичними особами	0,000	0,000	-
Збір за провадження діяльності з надання платних послуг, сплачений юридичними особами	0,016	0,016	0,014
Збір за провадження торговельної діяльності нафтопродуктами, скрапленням та стиснутим газом на стаціонарних, малогабаритних і пересувних автозаправних станціях, заправних пунктах	0,022	0,023	0,024
Збір за здійснення діяльності у сфері розваг, сплачений юридичними особами	0,054	0,048	0,033
Збір за здійснення діяльності у сфері розваг, сплачений фізичними особами	0,012	0,008	0,004
Єдиний податок:	4,266	5,889	5,599
Єдиний податок з юридичних осіб, нарахований до 1 січня 2011 року	0,000	0,000	-
Єдиний податок з фізичних осіб, нарахований до 1 січня 2011 року	0,001	0,000	0,000
Єдиний податок з юридичних осіб	1,229	1,632	1,586
Єдиний податок з фізичних осіб	3,036	4,257	4,012
Всього доходів у бюджеті	4,912	6,529	6,147

Джерело: розроблено авторами за даними [8]

всі попередні розрахунки щодо важливості місцевого оподаткування. Отже, основна роль у 2014 році припадає на єдиний податок. Місцевому самоврядуванню слід розглянути питання щодо нарощення надходжень від туристичного збору, податку на майно та збору за місця для паркування транспортних засобів. Подальша політика міста має бути спрямована на зменшення трансфертів з боку держави та підвищення рівня автономності місцевого бюджету за рахунок раціонального його наповнення місцевими податками та зборами. Розрахунки показали, що на сучасному етапі місцеві податки та збори становлять лише 6,147% у міському бюджеті та 11,6% у загальній сумі податкових надходжень до міського бюджету. Це досить мала частка, однак, у порівнянні з минулими роками вона все одно збільшилася. Саме тому треба удосконалити фіскальну політику місцевого оподаткування та знайти шляхи покращення наповнення міського бюджету за рахунок підвищення ролі місцевих податків та зборів, які займають зараз несуттєву частку, тобто знайти ефективний варіант їх стягнення.

Отже, результати проведеного дослідження продемонстрували, що місцеві податки в Україні (крім єдиного податку з суб'єктів малого бізнесу, який займає найбільшу частку) суттєво не впливають на формування дохідної бази бюджетів муніципальних громад, причиною чого, на нашу думку, є недоліки механізмів їх справляння, основним з яких є низький розмір ставок, що не дозволяє за рахунок цих платежів сформувати надійне підґрунтя для фінансування потреб місцевих громад, а також виконання інших функцій органів місцевої влади і управління.

Практичними шляхами вдосконалення механізмів місцевого оподаткування в Україні можуть бути наступні заходи [1]:

- звільнення від оподаткування єдиним податком новостворених підприємств та підприємців хоча б протягом перших трьох років їх діяльності;
- прив'язка диференційованого граничного обсягу виручки від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг, що дає право переходу на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, до розміру мінімальної заробітної плати, або до індексу інфляції з метою її постійної актуалізації;
- розширення повноважень місцевих громад стосовно запровадження нових місцевих податків і зборів та їх адміністрування;
- запровадження нових місцевих зборів за збирання та утилізацію сміття;

– запровадження обов'язкових внесків на охорону здоров'я в екологічно неблагополучних районах [1; 7].

Майже не виконують свою фіскальну функцію туристичний збір, збір за місця для паркування транспортного засобу, збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності та податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. У цілому, місцевий бюджет отримав від них лише 0,548% за 2014 рік. Це свідчить про їх неефективний процес справляння. Отже, на сучасному етапі місцеві бюджети поповнюються в основному за рахунок загальнодержавних податків та зборів, офіційних трансфертів та єдиного податку. Ця система не дає місцевому бюджету проявити себе як самостійно функціонуючий елемент та потребує негайного зменшення частки перших двох із них та пошуку нових альтернативних варіантів наповнення бюджету від податку на майно, туристичного збору, збору за місця для паркування транспортних засобів та інших, які у структурі податкових надходжень відіграють сьогодні невіршальну роль.

Якщо говорити про систему удосконалення справляння податку на майно як джерела наповнення місцевого бюджету, то слід відмітити, що для того, щоб цей податок став справді ваговим у доходах місцевих бюджетів треба:

- щоб він стягувався не тільки з житлових приміщень, а й з ділянок виробничого чи комерційного використання (він повинний стосуватися всіх без винятків будівель: і житлових, і виробничих, при чому базою оподаткування має стати загальна, а не житлова площа);
- необхідно надати право місцевим органам влади враховувати рівень доходів і сімейний стан, стягуючи податок на нерухомість;
- вибірковість в оподаткуванні нерухомості необхідно усунути, бо вона руйнує психологію законослухняного платника податків: чому я маю платити, а мій сусід цього не робить? Важливо, щоб податок нараховувався не на громадянина, а саме на конкретну будівлю;
- обов'язково необхідно враховувати місце розташування нерухомості і вік нерухомого майна. Для цього можна застосовувати певні коригуючі коефіцієнти [5, 10].

Так, як у 2015 році вже прийняті заходи з приводу покращення системи справляння податку на майно, відмінного від земельної ділянки (зокрема, зменшено розмір житлової площі, яка не оподатковується з 120 до 60 кв. м за квартири і т. д.), то

Таблиця 3

Оцінка платоспроможності бюджету міста Суми за 2012-2014 рр.

Коефіцієнт	Розрахунок	Рік		
		2012	2013	2014
Коефіцієнт самостійності	Доходи, що не враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів / (загальний фонд бюджету + трансферти)	0,000103	0,000111	0,000105
Коефіцієнт податкової спроможності	Видатки місцевих бюджетів / податкові надходження	1,70	1,75	1,82
Коефіцієнт трансфертів (стійкості)	Сума трансфертів / Загальний фонд	0,38	0,34	0,37
Коефіцієнт бюджетного забезпечення	Обсяг бюджету / Кількість населення	3757	3 700	4 302
Коефіцієнт податкової самостійності	Податкові надходження / Доходи місцевого бюджету без урахування трансфертів	0,90	0,90	0,89

Джерело: розроблено авторами за даними [2, 3, 6]

слід шукати шляхи підвищення ролі більш дрібних податків та зборів та розглядати можливі перспективи природоцнення надходжень від їх справляння.

Для ґрунтовнішої оцінки ефективності механізму фінансового забезпечення місцевого бюджету, необхідно розрахувати основні показники фінансової стійкості місцевого бюджету (таблиця 3).

Коефіцієнт залежності міського бюджету від офіційних трансфертів відображає невелике пониження залежності у 2013, але потім несподіване підвищення у 2014 році на 0,03 одиниці, однак, не більше рівня 2012 року. Щодо податкової самостійності, то вона є майже стабільною протягом 3 років, а показник податкової спроможності характеризує неспроможність місцевих податків та зборів забезпечити видатки місцевого бюджету. Позитивним є значення коефіцієнту бюджетного забезпечення, що відображає збільшення суми коштів, яку виділяє бюджет на одну людину. Отже, у бюджеті спостерігається невелике зростання залежності від трансфертів та зниження ролі місцевих податків та зборів, однак, місцевому самоврядуванню слід нарощувати суми податкових надходжень та підвищувати автономність бюджету [9].

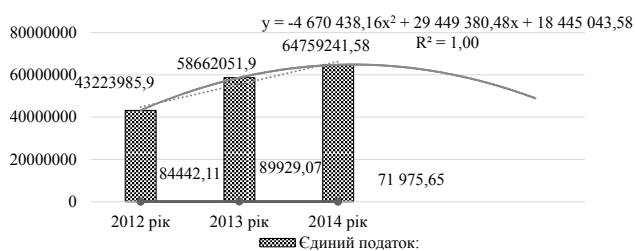

Рис. 2. Графічне відображення прогнозних значень єдиного податку на 2015 та 2016 роки

Джерело: розроблено авторами за даними [8]

Крім того, можемо здійснити прогноз по значенням основних місцевих податків та зборів на 2015 та 2016 роки та оцінити ситуацію, яка може скластися найближчим часом у бюджеті в залежності від їх надходжень за допомогою лінії тренда. Так, як за останніх 3 роки маємо дані лише по 2 основним місцевим податкам і зборам: туристичний збір і єдиний податок (збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності було скасовано у 2015 році), то по ним і здійснимо аналіз та прогноз. У результаті проведених розра-

хунків, використавши поліноміальну лінію тренда та рівняння регресії ми отримали прогнозні значення на 2015 та 2016 роки спочатку щодо єдиного податку, що відображені на рисунку 2.

Виконавши подібні розрахунки по туристичному збору, отримали наступні дані по обом з них (рисунку 3).

Підсумовуючи отримані значення, можемо сказати, що прогнозні дані свідчать про падіння ролі єдиного податку та туристичного збору у наповненості бюджету м. Суми у наступних двох роках, отже, місцевому самоврядуванню слід негайно шукати альтернативні варіанти поповнення бюджету за рахунок «не діючих у повній мірі» місцевих податків та зборів: податку на майно, збору за місця для паркування транспортних засобів і т. п. Особлива увага приділяється першому з них, отже, пропонуємо здійснити вище перелічені заходи з приводу розширення сфери застосування податку на майно (стягувати не тільки з житлових приміщень, а й з ділянок виробничого чи комерційного користування).

Рис. 3. Теперішні і прогнозні значення єдиного податку та туристичного збору за 2012-2016 роки, грн.

Джерело: розроблено авторами за даними [8]

Висновки і пропозиції. Таким чином, у ході проведеного дослідження нами було запропоновано ряд шляхів удосконалення процесу наповнення місцевого бюджету за допомогою податків та зборів. Крім того, ми дослідили платоспроможність бюджету м. Суми та визначили, що на сучасному етапі податкових надходжень не достатньо для покриття бюджетних витрат та забезпеченості повної та ефективної наповненості бюджету, його самостійності.

Крім того, нами був здійснений прогноз туристичного збору та єдиного податку з урахуванням змін у 2015 році та побудовано відповідні графіки розвитку ситуації на найближчі 2 роки.

Список літератури:

1. Боровик П. М. Роль місцевого оподаткування у формуванні дохідної бази місцевих бюджетів [Електронний ресурс] / П. М. Боровик, Б. С. Гузар, О. О. Приблуда // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2552>
2. Валовий регіональний продукт Сумської області [Електронний ресурс] / Сумська районна державна адміністрація // Офіційний сайт. – Режим доступу: <http://sumy.sm.gov.ua/index.php/uk/potochna-diyalnist/vzaemodiya-organy/63-viddil-statistiki-u-sumskomu-rajoni/2433-978> – 29.11.2015. – Назва з екрану.
3. Віюк І. Ефективність механізму фінансового забезпечення місцевого бюджету [Електронний ресурс] І. Віюк // Науковий блог НаУ «Острозька Академія». – Режим доступу: <http://naub.oa.edu.ua/2013/efektyvnist-mehanizmu-finansovoho-zabezpechennya-mistsevoho-byudzhetu/> – 27.11.2015. – Назва з екрану.
4. Волохова М. П. Сучасний стан та напрями вдосконалення справляння місцевих податків і зборів України / М. П. Волохова // Економічні інновації. – 2014. – № 57. – С. 62-71.
5. Гостева О. Ю. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, як можливість поповнення місцевих бюджетів [Електронний ресурс] / О. Ю. Гостева // Економіка та право. Серія: Право. – 2015. – № 2. – С. 79-84. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecprpr_2015_2_14.pdf
6. Губенко А. В. Рейтингова оцінка платоспроможності бюджету адміністративно-територіальної одиниці [Електронний ресурс] / А. В. Губенко. – 2012. – Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/734>. 28.11.2015 – Назва з екрану.

7. Місцеві податки [Електронний ресурс] / Податковий кодекс України // Офіційний сайт. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> – 03.11.2015. – Назва з екрану.
8. Міський бюджет [Електронний ресурс] / Сумський муніципальний портал // Офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.sumy.ua/>. – 25.11.2015. – Назва з екрану.
9. Нескородєва І. І. Оцінка платоспроможності бюджету Харківської області [Електронний ресурс] / І. І. Нескородєва, К. В. Тарасевич // Харківський національний економічний університет. – Режим доступу: <http://nauka.zinet.info/14/tarasevych.php>
10. Семенишин Х. М. Податок на нерухоме майно як джерело наповнення місцевих бюджетів [Електронний ресурс] / Х. М. Семенишин // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2013. – № 3. – С. 211-215. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvndpsu_2013_3_31.pdf/

Бойко А.А., Миронова А.Н.

Учебно-научный институт бизнес-технологий «Украинская академия анковского дела»
Сумского государственного университета Министерства образования и науки Украины

РОЛЬ МЕСТНЫХ НАЛОГОВ И СБОРОВ В ФОРМИРОВАНИИ МЕСТНЫХ БЮДЖЕТОВ

Аннотация

В работе осуществлен подробный анализ состояния и структуры местных налогов и сборов на примере города Сумы. Авторами было доказано их особую роль в формировании местного бюджета. Выявлены основные проблемы местного налогообложения, которые уменьшают уровень поступлений в местный бюджет и предоставлены некоторые пути эффективного управления им. Спрогнозированы будущие значения единого налога и туристического сбора, которые повлияют на дальнейшее формирование местного бюджета. По полученным выводам даны рекомендации по поиску альтернативных путей повышения роли местных налогов и сборов и улучшения показателей наполненности местного бюджета. **Ключевые слова:** местные налоги и сборы, местный бюджет, местное самоуправление, налоговые поступления, единый налог.

Boiko A.A., Myronova A.N.

Educational and Research Institute of Business Technologies «Ukrainian Academy of Banking»
Sumy State University of Ministry of Education and Science of Ukraine

THE ROLE OF LOCAL TAXES IN THE LOCAL BUDGET FORMATION

Summary

The paper made a detailed analysis of the status and structure of local taxes on the example of Sumy. The authors brought their special role in the local budget formation. Was founded the basic problems of local taxation, wich is reducing the level of tax revenues to the local budget and provided some effective ways to control it. Projected future value of a unified tax and the tourist tax, which will affect the further formation of the local budget. Using all conclusions, receiving from the investigation, were presented some recommendations in order to find alternative ways to increase the role of local taxes and fees and improve local budget fillings.

Keywords: local taxes and fees, local budget, local government, tax revenues, the unified tax.